

АДАМІВКА:

Цвіт і сльози зниклого села

**ПРОДОВЖЕННЯ. ПОЧАТОК У
НОМЕРІ 30.**

ЗРУЙНОВАНІ ГНІЗДА

У червні 1941 року фашистська Німеччина без оголошення війни напала на нашу країну. В перші дні війни були окуповані західноукраїнські землі, в тому числі і Адамівка. Більш детальної інформації про той період в історії села дізнатися не вдалося. Відомо, що до 1943 року життя тривало досить спокійно. А вже, починаючи з 1943 року, німецька влада завербовувала собі на службу польських осадників, які жили на території Новин Добрятинських і Панської Долини. В той же час окремими органами радянської влади створювалися спецзагони, які засилалися на окуповані території. Як одні, так і другі мали завдання сіяти ворожнечу, ненависть між поляками та українцями. Почалися погроми, пожежі, пограбування, вбивства. Але, як згадував Панчук Самійло, і серед українців, і серед поляків були такі, що, ризикуючи життям, попереджали сусідів про небезпеку, рятували дітей. На щастя, Адамівка особливих руйнувань у той час не зазнала.

Незабаром, після визволення від фашистської окупації в лютому 1944 року, нова біда постукала в двері жителів села - розпочався злочинний захід польського окупаційного режиму проти українського населення на окупованих Польщею українських етнічних землях.

У жовтні 1944-го – серпні 1946 років, за даними польських джерел, примусово було переселено 482 тис. осіб. У відповідь почалось переселення поляків з України до Польщі. Тривала операція «Вісла». В терміновому порядку поляки отримали наказ негайно готуватися до виїзду в Польщу. Важким було прощання з українськими сусідами.

Із листа Марії Джбік ми дізналися, що частина поляків оселилася в Польщі, в селі Граче біля Ополя.

Нам відома доля лише одного з поляків – Криштофа Штехмілер, з яким у 2004 році на Млинівському кладовищі випадково познайомився вчитель нашої школи Петро Андрійович Кравецький. Поляк приїжджав відвідати могилу брата, який помер в 17 років і похований у Млинові. В листі, написаному в школу, Штехмілер писав, що разом з родиною в 1945 році був виселений «na Ziemię Odzyskane do wojewodstwa opolskiego». До того він проживав в Адамівці, дружив з українськими однолітками. Навчався в Новинодобрятинській школі. Вчився дуже добре, про що свідчать копії надісланих документів.

рожує різними країнами світу.

Пан Криштоф уперше побував у рідній стороні у 70-их роках минулого століття. Зустрічався з колишніми друзями - односельчанами Самійлом Панчуком та Павлом Бондарчуком. Згадували про дитинство, події давно минулих літ.

Яким же були розчарування і смуток Криштофа Штехмілера, коли він через 30 років знову приїхав на батьківщину. Безлюдні і зруйновані господарства зустріли його. «Будинки, в яких колись мешкали люди, перетворились в цілковиті руїни, поля лежать облугом – дуже шкода таких врожайних земель», - писав у листі пан Штехмілер.

А від 1945-го до сьогодні в історії села Адамівка була не одна сторінка цікавих подій, які є частиною історії України.

**ПРОДОВЖЕННЯ
В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ.**